

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

██████████
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Nummer:

I 201900799
Ontvangstdatum:

14 november 2019

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

██████████
██████████
██████████

www.minfin.nl

Ons kenmerk

2019-0000183744

Uw brief (kenmerk)

Datum 12 november 2019
Betreft Btw-aspecten die samenhangen met de inzameling van (zwerf)afval

Geachte heer ██████████,

Naar aanleiding van uw verzoek van 17 september 2019, waarin u vraagt duidelijkheid te geven over de btw-aspecten die samenhangen met de inzameling van (zwerf)afval, bericht ik u als volgt.

1. Feiten en omstandigheden

Op grond van de EU Richtlijn verpakkingen 94/62/EG en het daarvan afgeleide Besluit beheer verpakkingen en papier en karton (valt onder de Wet milieubeheer), zijn producenten en importeurs van verpakkingsmaterialen verantwoordelijk voor preventie, inzameling en recycling van de verpakkingen die door hen op de markt worden gebracht. De kosten van de inzameling en recycling komen dan ook voor rekening van het verpakkende bedrijfsleven.

Ter uitvoering van deze verplichtingen heeft het verpakkende bedrijfsleven de Stg. Afvalfonds in het leven geroepen. De Stg. Afvalfonds geeft collectief uitvoering aan de verplichtingen die het verpakkende bedrijfsleven heeft onder het Besluit beheer verpakkingen. Het verpakkend bedrijfsleven betaalt hiervoor een bijdrage per kilo verpakkingen aan Stg. Afvalfonds: de afvalbeheersbijdrage.

Vanwege de (eigen) verplichtingen die gemeenten hebben op basis van de Wet milieubeheer op het gebied van inzameling van (zwerf)afval zijn er overeenkomsten met de gemeenten gesloten over de gescheiden inzameling, sortering en/of verwerking van verpakkingsafval bestaande uit de materiaalsoorten hout, papier, karton, glas, metaal en kunststof. Op basis van deze overeenkomsten ontvangt een gemeente een vergoeding van Stg. Afvalfonds per kilogram gescheiden ingezamelde afvalstoffen. Het afval wordt niet geleverd aan Stg. Afvalfonds.

Niet alle taken en doelen worden door Stg. Afvalfonds zelf uitgevoerd. Diverse activiteiten zijn belegd bij verschillende organisaties zoals Nedvang en Nederland Schoon.

2. Beoordeling

Voor de fiscale beoordeling dient een onderscheid gemaakt te worden tussen enerzijds de vergoeding die de gemeenten ontvangen voor gescheiden inzameling, sortering, rapportering en verwerking van het reguliere afval en anderzijds de vergoeding die zij ontvangen voor de inzameling van zwerfafval.

2.1 Regulier afval

In het kader van artikel 7, eerste lid Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna: Wet OB), moet worden beoordeeld of de gemeente de handelingen in het kader van het scheiden, monitoren en rapporteren van het reguliere afval verricht in hoedanigheid van ondernemer.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
2019-0000183744**

Niet in geschil is dat de handelingen hebben plaatsgevonden tegen een reële vergoeding. Hieruit volgt dat de betaling die de gemeente voor de handelingen heeft bedongen, de werkelijke tegenwaarde vormt.

Op grond van artikel 10.21 van de Wet milieubeheer hebben gemeenten een (wettelijke) verplichting ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval. Bij de uitvoering van deze taken treden gemeenten dan ook op als overheid (niet-ondernemer). De gemeente heeft echter geen verplichting (behalve voor groente, fruit- en tuinafval) om het afval gescheiden in te zamelen. Ook heeft de gemeente geen verplichting om een registratie bij te houden c.q. gegevens aan te leveren met betrekking tot de hoeveelheid en aard van het door haar ingezamelde afval.

De wettelijke verplichting tot scheiden van (verpakkings-)afval ligt in de eerste plaats bij de verpakkingsindustrie. Daarnaast ligt er een belang bij Stg. Afvalfonds (en bij Nederlandse staat op basis van de EU-richtlijn) om de (gescheiden) inzameling inzichtelijk te maken. Nu de gemeente tegen vergoeding een op een derde rustende taak (het scheiden, monitoren en rapporteren van het reguliere afval) uitvoert, verricht zij een dienst in de zin van de btw.

Samengevat kom ik tot de conclusie dat een dienst tegen vergoeding is te onderkennen in de taak die de gemeente uitvoert ten behoeve van de Stg. Afvalfonds. Deze dienst is belast tegen het algemene btw-tarief.

2.2 Zwerfafval

Voor de extra aanpak van zwerfafval ontvangen de gemeenten van de Stg. Afvalfonds een vergoeding. De vraag is of gemeenten hiervoor als btw-ondernemer een met btw belaste dienst tegen vergoeding verrichten waarvoor het Stg. Afvalfonds betaalt. Ik ben met VNG van mening dat de gemeente geen btw is verschuldigd over de verrichte werkzaamheden in het kader van de aanpak van zwerfafval.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de aanpak van zwerfafval treedt de gemeente op als overheid (niet-ondernemer). Los daarvan is er geen rechtstreekse koppeling tussen de ontvangen vergoeding en de werkzaamheden in het kader van de extra aanpak van zwerfafval.

Voor het ontvangen van de vergoeding dient de gemeente alleen een plan van aanpak te schrijven hoe de gemeente denkt de aanpak te intensiveren. Het werkelijke effect van de extra aanpak beïnvloedt niet de hoogte van de verleende bijdrage. Een rechtstreeks verband met de bijdrage (per inwoner) voor de extra aanpak ontbreekt.

2.3 Terugwerkende kracht van het standpunt

Ten aanzien van het standpunt inzake de inzameling van regulier afval en zwerfafval, met name hoe om te gaan met 'het verleden', merk ik het volgende op.

Het hiervoor opgenomen standpunt geldt ook voor het verleden. Voor zover door de Belastingdienst in het verleden een andersluidend standpunt is ingenomen, zal dit standpunt worden opgezegd door de inspecteur. Op door gemeenten in het verleden ten onrechte afgedragen btw zijn de normale

regels voor ambtshalve teruggaaf van toepassing. Deze regels zijn te vinden in het besluit Fiscaal Bestuursrecht.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

2.4 Verleggingsregeling

Ons kenmerk
2019-0000183744

Op grond van artikel 12, vijfde lid, Wet OB (voor deze situatie nader uitgewerkt in artikel 24bb, Uitvoeringsbesluit Omzetbelasting 1968), kan de heffing van btw worden verlegd naar degene aan wie de levering wordt verricht of de dienst wordt verleend. In dit geval wordt het afval niet geleverd aan Stg. Afvalfonds. Evenmin is sprake van verwerkingsdiensten als bedoeld in het hiervoor genoemde artikel 24bb. Om deze redenen is de zogenoemde verleggingsregeling niet van toepassing.

Ik vertrouw erop dat ik u hiermee voldoende heb geantwoord.

Mocht u over deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer Jager. Zijn gegevens vindt u bovenaan deze brief.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Namens deze,

Hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken

